

T.C. Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi

Emeğiniz Emanetimizdir.

ADAY EL REHBERİ

<http://www.osym.gov.tr>
Ankara - Mart 2013

T.C. Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi

ÖSYM, 19 Kasım 1974 tarihinde, ortaöğretimden yükseköğretime geçecek öğrencilerin seçilmesi ve yerleştirilmesini sağlamak amacıyla "Üniversitelerarası Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÜSYM)" adıyla kurulmuştur. 1981 yılında YÖK'ün kurulması ile "Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM)" adını almış, kamu kurumlarının personel ihtiyaçlarını gidermek için devlet memurlarının seçilmesi gibi yeni sorumlulukları üstlenmiştir. Son olarak 3 Mart 2011 tarihinde yayımlanan 6114 sayılı Kanunla hem Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi adını almış hem de görevleri, yetkileri ve teşkilat yapısı yeniden düzenlenmiştir. ÖSYM'nin diğer sorumlulukları yanında en önemli görevi, yükseköğrenime öğrencilerin kabulünü sağlamak üzere Yükseköğretime Geçiş Sınavını (YGS) ve Lisans Yerleştirme Sınavlarını (LYS) yapmaktır. ÖSYM tüm yurtda 163 Sınav merkezinde, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde ve Kırgızistan'da oluşturulan sınav koordinatörlükleri aracılığıyla hizmet vermektedir. Ayrıca sınavlara başvuruların yapılması amacıyla ülke genelinde 7.100 adet başvuru merkezi de ÖSYM adına adaylara yardımcı olmaktadır.

Kamu kurumlarına personel seçimi, lisansüstü eğitim, görevde yükselme ve akademik yükselme sınavları, askerî okullara öğrenci seçimi, vb. gibi pek çok alanda gerekli olan ölçme, seçme ve yerleştirme işlemleri de ÖSYM tarafından yapılmaktadır. 2012 yılında, yurt içi ve yurt dışında bulunan merkezlerde, 52 sınavda, 9.658.000 adayın bilgileri ölçülmüştür. Geçen yıl sadece YGS'de 7.000 bina ve 90.000 salon kullanılmıştır. Bu sınava 1.850.000'e yakın aday katılmıştır. Ayrıca sınavda 271.000 öğretim görevlisi, öğretmen ve güvenlik görevlisi görev yapmıştır. 2013 yılında da 2.000.000'a yakın adayın sınavlara girmesi beklenmektedir.

ÖSYM MİSYONU

Hak ve adalet ölçüsüne göre sınav yapan, bilimsel yöntemler ışığında ölçme ve değerlendirme çalışmalarını yürüten şeffaf bir kurum olmaktır.

ÖSYM VİZYONU

Yurt içinde ve yurt dışında; %100 güvenli ve güvenilir, kriptolu ve e-İmza ile çalışan, sınav oluşturma aşamasından değerlendirme aşamasına kadar sürecin tamamını otomatik olarak gerçekleştiren, uluslararası bilgi güvenliği standartlarına sahip, amaca uygun ve nitelikli sınav yapan, toplum nezdinde itibarı yüksek bir Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi oluşturmaktır.

ÖSYM İle İlişkili Bazı Kavramlar

Aday

Başta öğrenciler olmak üzere ÖSYM tarafından yapılan sınavlara katılan bireylerdir.

Aday Kütüğü

Sınava başvuran adayların nüfus, iletişim vb. bilgilerinin bulunduğu kayıtlardır.

Değerlendirme

Ölçme sonucu ortaya çıkan verilerin uygun yöntemlerle çözümlenmeye tâbi tutularak adayların elde edilen sonuçlara göre sıralanmasıdır.

Görevli

Sınavlarda görev alan ve sınavın uygulanmasında birinci derecede sorumluluğu bulunan kişilerdir.

Ham Puan

Adayın girmiş olduğu sınavda doğru, yanlış ve boş sorularının neticesinde elde ettiği net puandır.

Kapalı Dönem

YGS ve LYS başta olmak üzere ÖSYM'nin yaptığı bütün sınavların soru kitapçıklarının basılmaya başladığı zamandan sınav bitene kadar çöp dâhil hiçbir şeyin ve hiç kimsenin dışarıya çıkmasına müsaade edilmediği matbaada geçen süredir.

Kılavuz

Ölçme, seçme ve yerleştirme işlemlerine ilişkin uyulması gereken kurallar, duyurular veya yol gösterici açıklamalardan oluşan basılı veya elektronik ortamdaki bilgi kitapçığıdır.

Ölçme

Belirlenmiş usul ve esaslara göre adayların bilgi ve yetenek seviyelerinin, sorulara verdikleri cevapların puanlanması suretiyle tespit edilmesi işlemlerini kapsamaktadır.

ÖSYM Nakil Güvenlik Görevlisi

Sınav evrakını ÖSYM'den il ve ilçelere götürüp, sınav sonrasında da il ve ilçelerden ÖSYM merkezine getiren araçta görev yapan silahlı Emniyet Görevlisidir.

ÖSYM Nakil Kuryesi

Sınav evrakını ÖSYM'den il ve ilçelere götürüp, sınav sonrasında da il ve ilçelerden ÖSYM merkezine getiren araçta görev yapan ÖSYM Görevlisidir.

Özel Kimlik Belgesi

ÖSYM sınavlarında geçerli özel kimlik belgesi nüfus cüzdanı veya pasaport olarak belirlenmiştir. Zorunlu askerlik görevini ifa eden er ve erbaşlar ile askerî öğrenciler için askerî kimlik belgesi de özel kimlik belgesi olarak kabul edilmektedir.

Saklama Merkezi

Sınav evrakının sınav öncesinde il ve ilçelerde güvenli bir ortamda saklandığı depodur.

Salon Evrakı

Bir salonda sınava girecek adaylar ve görevliler ile ilgili her türlü belgedir.

Sınav

Belirlenen usul ve esaslara göre adaylara yazılı veya sözlü olarak soru sorma ve verilen cevaplar ile yaptırılan uygulamaları kayıt altına alma işlemleridir.

Sınav Binası

Sınav yapılan MEB'e bağlı okullar veya üniversite binalarıdır.

Sınav Evrakı

Sınav sürecinde adayı ve sınav görevlilerini ilgilendiren her türlü belgedir.

Sınav Merkezi

Sınav yapılan il/ilçe merkezleridir.

Sınava Giriş Belgesi

Sınava girecek adayın kimlik bilgilerini, fotoğrafını, sınava gireceği bina, salon ve sırası ile sınav günü ve saatini belirten belgedir.

Sınav Sonuç Belgesi

Sınava giren adayın nüfus bilgileri ve sınav sonucunu gösteren belgedir.

Yerleştirme

Değerlendirme sonucunda oluşan puanlar, tercihler, önceden belirlenen kontenjan ve şartlar dikkate alınarak adayların yükseköğretim kurumlarına veya ilgili kurum ve kuruluşlara yerleştirilmesidir.

Yönerge

Sınavın uygulama süreçleri ile sınav görevlilerinin görev tanımlarının belirtildiği kitapçıktır.

Yönetmelik

Adayların ve sınav görevlilerinin sınav binalarına giriş koşullarına ilişkin yönetmeliktir.

Başkandan...

Sevgili Öğrenciler,

ÖSYM, başta yükseköğretim kurumlarına yerleşecek adayların puan sıralamasına göre tespiti ve yerleştirilmesi ile birlikte ulusal ve uluslararası her türlü bilim, yetenek ve yabancı dil sınavını yapmak ve gereken durumlarda yerleştirme işlemlerini yerine getirmekle görevli bir kurumdur. ÖSYM'nin, kanundaki görev tanımı bu şekilde yapılmış olmakla birlikte esas kuruluş amacı ve başlıca görevi yükseköğretim kurumlarına yerleşecek öğrencilerin, bilimsel metotlarla bilgi ve yeteneğinin ölçümü, hak ve adalet anlayışı çerçevesinde seçimi ve yerleştirilmesini sağlamaktır. Bu kutsal görevin bilinciyle sizlerin hak ettiğiniz bölümlere yerleşmeniz, yıllardır gösterdiğiniz çabaların ve size verilen emeklerin karşılığını tam olarak alabilmeniz için ÖSYM olarak çok yoğun bir çabanın içerisindeyiz. Haksız ve adil olmayan sonuçların ortaya çıkmasını engellemeye çalışan bir anlayışla, daha çağdaş bir ölçme ve değerlendirme sisteminin kurulması için çalışmalarımıza durmadan ve yorulmadan devam edeceğiz. Sizlere, çağın gereklerine uygun, bilimsel çerçevede, etkin ve en verimli hizmeti sunmaya çalışmak temel ilkemizdir.

ÖSYM hakkında daha da çok bilgiye sahip olabilmeniz ve sunduğumuz hizmetlere ilişkin mümkün olan şeffaflığın sağlanması amacıyla bu el rehberini hazırladık. Rehberde sınav sürecinin aşamaları, soruların hazırlanması, güvenliğinin sağlanması ve değerlendirilmesi sürecinin işleyişine ilişkin temel bilgileri bulabileceksiniz. Çok dikkatlice okuyunuz ve ÖSYM'nin önerilerine titizlikle uyunuz.

Amacı en etkin ölçme ve değerlendirme sistemini kurmak olan kurumumuz, her adayın sonucunu adil biçimde değerlendirecek ve adayları buna göre yerleştirecektir. Sınav sırasında tüm öğrencilerimizin rahat etmeleri, sınavın sorunsuz biçimde gerçekleştirilmesi adına gerekli tüm çalışmalar yapılmış ve yapılmaya devam etmektedir. Tüm öğrencilerimizin gösterdikleri çabanın karşılığını alabilecekleri bir sınav geçirmeniz temennisiyle hepinize başarılar dilerim.

Prof. Dr. Ali DEMİR

“Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sistemi” Nedir?

Yükseköğretim kurumlarına öğrencileri yerleştirmek amacıyla orta-öğretim kurumlarından mezun olmuş ya da mezun olacak öğrencilerin yetenek ve bilgisini ölçmek ve bu öğrencileri puanlarına göre sıralamak amacı ile hazırlanmış, cevapları çoktan seçmeli (5 seçenekli) sorulardan oluşan testlerin hazırlanması, öğrencilere ulaştırılması, öğrenciler tarafından cevaplandırılması ve sonuçları ÖSYM tarafından değerlendirilerek puanların açıklanması aşamalarını kapsayan sürece “Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sistemi” denilmektedir.

Öğrencileri seçmek ve yerleştirmek amacı ile iki aşamadan oluşan bir sınav sistemi uygulanmaktadır. Öncelikle Yükseköğretime Geçiş Sınavı (YGS) yapılmakta ve bu sınavda daha çok adayların yeteneklerini ölçmeye yönelik sorular sorulmaktadır. İkinci aşamada ise Lisans Yerleştirme Sınavı (LYS) ile öğrencilerin farklı alanlardaki bilgileri ölçülerek üniversitelerin ilgili programlarına puanlarına göre yerleştirilmektedir. YGS'den 140 ve üzerinde puan alanlar Meslek Yüksek Okullarına yerleştirilmek üzere müracaat edebilmekte; 180 ve üzeri puan alanlar Lisans Yerleştirme Sınavlarına girebilmektedir.

Sınavlar Nasıl Hazırlanmaktadır?

YGS ve LYS'lerin
hazırlanmasında aşığıdaki
süreç uygulanmaktadır.

- a. Sınavın yapılacağı tarihten yaklaşık 3-4 ay öncesinde yoğun bir sınav hazırlık dönemi yürütölmektedir.
- b. Sınava giren her adaya farklı nitelikte Soru Kitapçığı ve her adayın üzerinde ismi ve fotoğrafı bulunan Cevap Kâğıtları, aday yoklama listeleri, bina görevlisi kontrol listeleri vb. (Sınav Evrakı) hazırlanmakta ve basılmaktadır. Basım işleri Kapalı Dönemde gerçekleştirilmektedir.
- c. Basılan sınav evrakı emniyet kuvvetlerinin nezaretinde ve güvenli bir şekilde sınav binalarına gönderilmektedir.
- d. Sınavın bitiminde sınav evrakı salonda adaylardan alınmakta; sayılmakta, paketlenmekte ve yine güvenlik önlemleri altında emniyet görevlilerinin gözetiminde ÖSYM tesislerine getirilmektedir. Sınav sırasında çalışmaları denetlemek üzere çok sayıda ÖSYM temsilcisi salonları kontrol etmekte ve raporları ÖSYM Başkanlığına sunmaktadır.

- e. ÖSYM tesislerine gelen sınav evrakı poşetleri açılmakta ve içerisinde bulunan salon tutanaklar, kitapçıklar ve cevap kâğıtları ayrılmaktadır. Bu açma işlemi kamera ile izlenmekte ve kaydedilmektedir.
- f. Adaylara ait ayrıştırılan Cevap Kâğıtları ve salon tutanakları el değmeden tarayıcılar üzerinde taranarak elektronik ortama aktarılmakta ve taranan bilgiler kaydedilmektedir.
- g. Taranan Cevap Kâğıtları optik okuma alanına taşınmakta, her Cevap Kâğıdı en az 2 kez optik okuyucularda okutulmaktadır. Her iki okutulmada da aynı sonuçlara ulaşılmaması halinde tekrar okuma işlemi yapılmaktadır.
- h. Optik okuma tamamlandıktan sonra Puan Hesaplama yazılımları ile adayların puanları hesaplanmaktadır. Buna paralel olarak sınav tutanakları ve ÖSYM temsilcisi denetçilerin raporları tek tek incelenmektedir.
- i. ÖSYM temsilcilerinin denetim raporları ve salon tutanakları okunup bilgisayar ortamında kopya kontrolleri tamamlanarak sınav kurallarına uymayanlar belirlenerek sınavları geçersiz sayılmaktadır.
- j. Kontrol işlemleri sonrasında sınavları geçerli olan adayların puanları İnternet üzerinden adayın görebileceği şekilde açıklanmaktadır. Adaylar kendi özel şifrelerini kullanarak kendi puanlarını öğrenebilmektedirler.
- k. Adayların sonuçlarına itiraz etmesi durumunda her bir adayın cevap kâğıdı yeniden incelenmekte, değerlendirilmekte ve sonuca bağlanmaktadır.

Adaylar bu süreçte edinmek istedikleri her türlü bilgiye www.osym.gov.tr adresinden ulaşabilirler.

Adayların “**Duyurular**” kısmını sürekli takip etmeleri önerilir.

Sınav Tarihi Nasıl Belirlenir?

ÖSYM, her yıl resmî tatilleri, genel veya yerel seçimleri ve diğer kurumların yapacakları sınavların tarihlerini göz önünde bulundurarak “**Sınav Takvimi**”ni oluşturur ve ÖSYM İnternet sitesinde yayımlar (2013 yılı sınav takvimi için bakınız: <http://www.osym.gov.tr/belge/1-13643/2013-sinav-takvimi.html>). Sınav takviminde her sınavın başvuru zamanları, sınav tarihi, başvuru yapılabilecek yerler, sınav ve başvuru merkezleri açıklanır.

Sınavlar Hakkında Ayrıntılı Bilgiye Nereden Ulaşılabilir?

Her sınav öncesinde öğrencilerin sınava veya yerleştirmeye ilişkin bilmesi ve yapması gereken durumları açıklamak ve onlara duyurmak amacıyla “**SINAV KILAVUZU**” veya “**TERCİH KILAVUZU**” hazırlanarak ÖSYM İnternet sitesi üzerinden adaylara ve kamuoyuna duyurulur. (2013 yılında uygulanacak ÖSYS sınavı bilgilerini içeren kılavuzu bilgileri için bkz. <http://dokuman.osym.gov.tr/pdfdokuman/2013/OSYS/2013osyssystemkilavuzu09012013.pdf>).

Sınav Kılavuzunu dikkatlice okuyunuz ve sınav kurallarını öğreniniz.

Başvurular Nasıl Yapılır?

Adaylar, önce kılavuzda belirtilen bankalardan birisine giderek ya da mümkünse ATM'lerden veya *İnternet* üzerinden **sınav ücretini** yatırırlar. Daha sonra kılavuzda belirtilen koşullarda ve şekillerde en yakın ÖSYM Sınav Koordinatörlüğünde bulunan ÖSYM bürolarına veya başvuru merkezlerine giderek fotoğraflarını çektirirler ve başvurularını yaparlar.

Parayı bankaya yatırmış olmak başvurunun yapılmış olduğu anlamına gelmemektedir.

Başvuru sırasında her adaya bir şifre verilir. Bu şifre adayın kendisine özgüdür. Başvuru bittikten sonra aday, sisteme girmeli ve bu şifreyi sadece kendisinin bildiği ve **başkası ile paylaşmayacağı** bir şifre ile değiştirmelidir. Aday, ÖSYM ile her türlü ilişkisini bu şifre üzerinden gerçekleştirmektedir. **Adayın şifresinin bir başkası tarafından kötü amaçlı kullanılabilceği unutulmamalıdır.**

Şifrenizi kaybetmeyiniz, arkadaşlarınız, öğretmenleriniz, en yakın akrabalarınız dahil hiç kimse ile paylaşmayınız.

Adaylar son iki yıl içinde sınav başvurusunda bulunmuşlarsa ve fotoğrafları ÖSYM aday sistemine kaydedilmişse *İnternet* üzerinden **www.ais.osym.gov.tr** adresine TC numaraları ve şifrelerini girerek doğrudan başvuruda bulunabilirler.

Adaylar açısından başvuru sırasında dikkat edilmesi gereken en önemli nokta; tüm işlemleri tamamlayıp “başvuru işleminiz tamamlanmıştır” yazısını görmeleridir.

Adaylar sisteme her ne amaçla girerlerse girsinler, hangi gün, nerede, hangi makineden ve hangi zamanda girdikleri, saniyesi saniyesine kaydedilir. Bu kayıtlar ÖSYM tarafından ileride oluşabilecek iddiaların açıklanabilmesi için mevzuat çerçevesinde saklanmaktadır. Bu nedenle adayların, şifrelerini korumaları kendi yararlarına olacaktır.

Başvuru işlemi tamamlandıktan sonra sisteme girip bilgilerinizi mutlaka kontrol ediniz. Eksik veya değiştirilmesi gereken bilgiler varsa ve sistem müsaade ediyor ise bunları zamanında ekleyiniz veya değiştiriniz, istenen değişiklik yapılamıyorsa ÖSYM'ye müracaat ediniz.

Sınav Binaları Nasıl Belirlenmektedir?

ÖSYM sınav binası havuzunda sınavların yapıldığı il ve ilçelerdeki sınav binalarının kaç kat oldukları, her katta bulunan salon sayıları, aday kapasiteleri, engellilerin sınavını yapmaya müsait olup olmadıkları, oturma düzenekleri vb. bilgiler mevcuttur. Binalarda yapılan değişiklikler okul müdürleri tarafından ÖSYM'ye bildirilmekte ve bu bilgiler güncellenmektedir. Başvurular tamamlanınca, ÖSYM sınavı girecek olan aday sayısını dikkate alarak sınav merkezlerinde sınav yapılacak binaları, salonları ve sınavda görev alacak görevlileri belirler. Adaylar kendi tercih ettikleri sınav merkezlerindeki binalara belirlenmiş kriterlere göre tesadüfi olarak atanır.

Sorular ve Soru Kitapçıkları Nasıl Hazırlanmaktadır?

Sınavda sorulacak sorular, ÖSYM uzmanları ve üniversite öğretim üyeleri tarafından ÖSYM Soru Hazırlama ve Geliştirme Daire Başkanlığı aracılığıyla çok sayıda hazırlanır. Hazırlanan sorular, ayrı bir uzman grubu tarafından bilimsel denetimlerden geçirilerek doğrulukları onaylanır ve ayrıca sorular dil bilgisi kurallarına göre düzeltilir; yazım, çizim ve sayfa düzenlemesi yapılarak baskıya hazır hâle getirilir. Bilimsel ve dil bilgisi denetimleri yapılan çok sayıda soru arasından sadece ÖSYM'nin ilgili alan uzmanları tarafından seçilen ve ilgili testte sorulacak soru sayısının en az 10 katı kadar soru güvenlik içerisinde kriptolu olarak baskı merkezine götürülür. "Kapalı Dönem Sınav Evrakı Hazırlama Süreci" kapsamında dış dünyadan tamamen izole edilmiş ve iletişimin tamamen kesildiği bir ortamda soru kitapçığı hâline getirilir ve basılır. Kapalı dönemin dışında olup da sınavda sorulacak soruları bilen hiç kimse bulunmamaktadır. Sınavı hazırlayanlar sınav bitiş saatine kadar kapalı dönemde tutulurlar ve dışarı çıkarılamazlar.

“Kapalı Dönem” Ne Demektir?

Kapalı Dönem, ÖSYM sınavlarında kullanılan soru kitapçıklarının basılması için kullanılan matbaanın, basım işlemleri sırasında dış dünya ile iletişimin %100 güvenli bir şekilde kesilmesiyle başlayan süreçtir. Sınav evrakının basım işleri başlamadan önce Matbaa Emniyet Görevlileri ve Bilişim Polisi tarafından en ince ayrıntısına kadar elektronik taramadan geçirilir. Binanın içinden dışına herhangi bir iletişim hattı bulunmamaktadır. Binanın çevresi 81 noktada sinyal kesiciler ile donatılmıştır. Binanın içerisinde ve çevresinde kablolu ve kablesiz iletişim kesinlikle mümkün değildir. Sınav hazırlıklarını yapacak olan personel tek tek aranarak ve X-ray cihazlarından geçirilerek içeriye alınır. İçeriden dışarıya çöp dahil hiç bir şey ve hiç kimsenin çıkmasına müsaade edilmez. Olası sağlık problemlerine karşı kapalı dönemde doktor görevlendirilir ve sağlık malzemeleri bulundurulur. Matbaanın kapısında gece gündüz kesintisiz vardiyalı olarak emniyet görevlileri bulunur. Ayrıca üniversitelerden gözlemci olarak görevlendirilen akademisyenler de gece gündüz kesintisiz matbaadan herhangi bir şeyin dışarı çıkmadığını gözlemler ve oluşan her olayı rapor eder. ÖSYM sınavlarının tamamı Kapalı Dönemde oluşturulur.

Sınav Evrakı Basıldıktan Sonra Sınav Merkezlerine Nasıl Gönderilmektedir?

Her ilde sınav yapılacak olan binalardaki aday sayısı kadar soru kitapçığı, binalardaki her salonda sınava girecek adaylara ait cevap kâğıtları, sınav tutanağı ve sınav ile ilgili diğer evrak, matbaa içerisinde özel olarak üretilmiş tek kullanımlık kilitli poşetler içerisine paketlenir ve ÖSYM merkezinden elektronik olarak takibi yapılabilen özel kutular içerisinde güvenlik görevlileri ve akademisyenler başta olmak üzere kamu görevlilerinden oluşan bir ekip gözetiminde kamyonlara yüklenerek, kasaları tek kullanımlık kilitlerle kilitleyerek güvenlik kuvvetleri ve kuryeler gözetiminde il ve ilçelerde bulunan saklama merkezlerine ulaştırılır. Her sınav merkezine olası sorunlara karşılık yedek kitapçıklar da gönderilir. Bu kitapçıkların bulunduğu kutular zorunlu bir durum olmazsa açılmaz. Kamyonların yol boyunca seyahatleri ÖSYM merkezinden uydu aracılığıyla kesintisiz olarak izlenir.

Sınav Merkezlerinde Sınav Evrakının Güvenliği Nasıl Sağlanır?

Sınav merkezlerine ulaşan kamyonlardaki kutular saklama merkezi adı verilen kapalı ve güvenli depolara alınır. Bu depoların kapıları güvenlik kuvvetlerince tek kullanımlık kilitler ile kilitlenir ve kapısında gece gündüz emniyet (kolluk) kuvvetleri nöbet tutarlar. Aynı zamanda ÖSYM merkezinden de bu depolar hem dışarıdan hem de içeriden 24 saat kesintisiz olarak kamera ile izlenir ve herhangi bir hareket olup olmadığı kaydedilir. Sınav sabahı depoların kapıları sınav merkezi koordinatörü tarafından emniyet (kolluk) kuvvetlerinin gözetiminde açılır ve her kutu, üzerinde yazılı olan sınav binasına gönderilmek üzere araçlara yüklenir. Bu araçlar, emniyet görevlilerinin gözetiminde sınav binasına götürülür. Sınav binasında, Bina Sınav Sorumlusu kutuları teslim alır ve sınav Salon Görevlilerine sınav öncesinde adaylar salonlara alındıktan sonra teslim eder.

Sınavdan Bir Gün Önce Adaylar Ne Yapmalıdır?

Adaylar sınavdan bir gün önce dinlenmeli ve stresten uzak şekilde vakit geçirmelidir. Sınava girilecek bina bir gün öncesinden mutlaka görülmelidir. Adayların sınav günü dinlenmiş ve uykularını almış olmaları için erken yatmaları da yararlarına olacaktır.

Adaylar Sınav Binalarına Nasıl Alınır?

Adaylar, sınav günü sınav başlangıç saatinden en az bir saat önce sınav binası önünde hazır olmalıdırlar. Yola çıkarken sınav günü oluşabilecek trafik yoğunluğu da göz önünde bulundurulmalıdır.

Başta iletişim araçları olmak üzere sınav binasına alınmasının yasak olduğu ÖSYM’ce ilan edilmiş her türlü araç, gereç ve malzeme sınav binasına getirilmemelidir.

Sınava gireceğiniz binayı ve salonu sınavdan bir gün önce görünüz. Sınav günü sınavın başlangıç saatinden en az bir saat öncesinde sınava gireceğini binada olunuz.

“Adayların ve Görevlilerin Sınav Binalarına Giriş Koşullarına İlişkin Yönetmelik” hükümleri uyarınca sınav sabahı adaylar ve görevliler kimlik kontrolleri yapıp güvenlik kontrolünden geçtikten sonra binalara alınır. Sınav binalarına, sadece nüfus cüzdanı veya süresi geçerli pasaport (Sadece zorunlu askerlik görevini ifa edenler ile askerî öğrenciler için askerî kimlik belgesi, Nüfus Cüzdanı/Pasaport yerine kimlik belgesi olarak kabul edilir.) ile birlikte ÖSYM’nin Sınav Giriş Belgesi olan adaylar alınır.

Adaylar kendi şifrelerini kullanarak **Sınav Giriş Belgesini** ÖSYM *İnternet* sistemi üzerinden sınavdan en geç bir gün öncesine kadar edinmiş olmalıdırlar.

Unutmayınız! Nüfus Cüzdanı veya süresi geçerli Pasaport dışında hiçbir kimlik belgesi sınav binalarına girebilmeniz için yeterli değildir.

Nüfus cüzdanlarında soğuk damga, TC Kimlik Numarası ve fotoğraf bulunmalı; pasaportun süresi geçerli olmalıdır.

Sınavın başlangıç saatinden 15 dakika sonra sınav binalarına gelen adaylar sınava alınmayacaklar; herhangi bir şekilde sınava girmiş bile olsalar sınavları geçersiz sayılacaktır.

Sınav Süresince Ne Yapılacaktır?

Sınav, “Adayların ve Görevlilerin Sınav Binalarına Giriş Koşullarına İlişkin Yönetmelik” ve “Sınav Yönergesi” doğrultusunda Salon Görevlileri aracılığıyla yürütülür. Sınav salonlarında her aday, üzerinde kendi fotoğrafının ve kimlik bilgilerinin bulunduğu, kendisine ait cevap kâğıdını kullanmak zorundadır. Adaylar cevap kâğıdını kontrol etmeli ve kendilerine ait olduğundan emin olmalıdırlar. Kendisine ait cevap kâğıdını kullanmayan, başka bir adaya ait cevap kâğıdında işaretleme yapan adayın sınavı geçersiz sayılır.

Sınav salonlarına alınan adaylara Salon Başkanı tarafından sınıflara gönderilen soru kitapçıkları rastgele dağıtılır. Adaylar hızlıca kitapçıklara bakarak yırtık ve eksik sayfa, vb. olup olmadığını kontrol ederler. Kitapçık arkasındaki sınav kuralları salon görevlilerince yüksek sesle okunur. Salon Başkanı tarafından “sınav başladı” denilerek sınav başlatılır. Sınavda adayların her birine soruları aynı ancak dizilişleri ve cevap anahtarları diğerlerinden farklı soru kitapçığı verilmektedir. Her kitabın üzerinde bir kitapçık numarası bulunmaktadır. Sınav sırasında adayların dikkat etmesi gereken en önemli konu cevap kâğıdı üzerine soru kitapçık numarasını doğru yazmaları ve kodlamalarıdır.

Her adaya verilen kitapçık farklı olduğundan bu kodlama adayın cevap anahtarının belirlenmesi bakımından önemlidir.

Unutmayınız! Cevap kâğıdına soru kitapçık numarasını doğru kodlamayan adayın sınavı geçersiz sayılacaktır.

Adayların dikkat etmesi gereken diğer bir konu ise cevap anahtarının tek ve kendine özgü olmasıdır. Başkasının kitapçıklarını ve cevap anahtarlarını kopyalayanlar kolaylıkla bulunmakta ve sınavları geçersiz sayılmaktadır.

Adaylar soruları sakin ve dikkatlice okuyup eğer gerek duyarlar ise soru kitapçıkları üzerinde çözerek doğru cevabı bulup cevap kâğıdı üzerinde kodlarlar. Cevapları kodlar iken doğru soru numarasına kodlama yapmak çok önemlidir. Soruların kaydırılmadan cevaplarının işaretlendiği kontrol edilmelidir. Adaylar işaretlemeyi cevap kâğıdına yapmalıdır. Soru kitapçığına işaretlenen cevaplar değerlendirilmede dikkate alınmaz.

Sınav süresince diğer adayları rahatsız etmemeye ve görevlilerin uyarılarına uymaya özen gösterilmelidir. ÖSYM sınav görevlilerinin tutanaklara yazdıkları bilgilere dayanarak karar aldığından görevliler ile tartışılmadan sadece sınava odaklanılmalıdır.

Sınav süresinin dörtte üçü (YGS'de 120 dakika) ve sınavın son 15 dakikası adayların sınav salonlarından çıkması yasaktır. Yasak olarak belirtilen sürelerde salondan çıkan adayların sınavları geçersiz sayılır.

“Sınavın Geçersiz Sayılması” Ne Demektir?

Sınav sonrasında ÖSYM'ye ulaşan görevli raporları ve tutanaklar incelenerek sınav kurallarına uymayan adayların sınavları geçersiz sayılır. Ayrıca; 6114 sayılı Kanununun 10. Maddesi kapsamında suç sayılan fiilleri işleyenler hakkında hem 2 yıl herhangi bir ÖSYM sınavına girememe cezası uygulanır, hem de haklarında suç duyurusunda bulunularak hapis cezası ile cezalandırılırlar.

Hangi Durumlar Kopya Olarak Değerlendirilmekte ve Cezai Hükümler Uygulanmaktadır?

6114 sayılı Kanununun 10. maddesi gereği aşağıda sıralanan eylemleri tespit edilenler hakkında idari yaptırım uygulamakta ve/veya hapis cezası istemiyle adliyeye sevk edilmektedir.

- Gizlilik hükümlerini ihlal edenler,
- Gizli olan bilgileri, elde edenler, bunları ifşa edenler,
- Sınavın yapıldığı binaya ses veya görüntü nakleden cihaz başta olmak üzere **sınav kılavuzunda yasak olarak belirtilen her türlü araç ve gereçler** ile ilgili malzemeleri sokan veya bulunduran kişiler,
- Başka birinin yerine sınava girenler ile yerine başkasını sınava sokanlar,
- Sınavda kopya çektirilmesine imkân sağlayanlar,
- Sınav sonuç verilerini gerçeğe aykırı bir şekilde değiştirenler,
- Sınav sonuçlarını adayın lehine veya aleyhine değiştirenler,
- Kopya çektiği tespit edilenler.

ÖSYM'nin sınav kurallarına uyunuz sınav öncesinde, sırasında ve sonrasında yasak olan hiç bir fiil içerisinde bulunmayınız.

Adaylar Sınav Sonrasında Ne Yapmalıdır?

Verilen sınav süresi dolunca Salon Başkanının “sınav bitmiştir” uyarısı ile sınav sona erer. **Sınav bitiminde adaylar soru kitapçıkları ve cevap kâğıtlarını Salon Başkanına teslim etmek zorundadır.** Salon görevlileri adaylardan alınan sınav evrakını sayar, kontrol ederek eksiksiz hâlde ilgili tutanaklar ile birlikte Sınav Uygulama Yönergesinde belirtildiği şekilde paketlerler. Bina Sınav Sorumluları da, paketlenen bu evrakı güvenlik kuvvetleri nezaretinde kuryeler vasıtasıyla il/ilçe sınav merkezine oradan da yine güvenlik kuvvetlerinin eşliğinde ÖSYM'ye gönderirler.

Sınav sonunda soruların ya da cevapların ayrı bir kâğıda yazılarak sınav salonundan dışarıya çıkarılması kesinlikle yasaktır. Bunu yapan adayların sınavları geçersiz sayılacaktır.

ÖSYM'ye Gelen Sınav Evrakı Nasıl Bir Süreçten Geçer?

ÖSYM'ye gelen Cevap Kâğıtları, sürekli olarak kameralarla kayıt yapılan alanda kilitli poşetlerden çıkarılır ve bilgisayar ortamına aktarılır. Yine aynı alanda Cevap Kâğıtlarının optik okumaları yapılır. Optik okuma sonrası adayların cevapları üzerinde değerlendirme işlemine geçilir. Değerlendirme ile adayların puanları belirlenmiş olur. Değerlendirme sonrası elde edilen puanlar İnternet üzerinden şifre ile sadece adayın görebileceği şekilde erişime açılarak süreç sonlandırılır.

Sınav Güvenliği Nasıl Sağlanmaktadır?

ÖSYM için Sınav Güvenliğinin anlamı Sınav Adaletinin sağlanmasıdır. Sınavların adil biçimde yapılabilmesi ve her adayın eşit şartlarda yarışabilmesi için ÖSYM ve Emniyet Genel Müdürlüğü işbirliği içinde çalışmaktadır. Bu kapsamda,

- Çok güvenli ortamlarda hazırlanan sınav soruları ÖSYM'den matbaaya kriptolanmış ve şifrelenmiş olarak özel cihazlar içerisinde taşınmaktadır.
- Sınav evrakının bir yerden başka bir yere taşınmasına mutlaka emniyet güçleri tarafından nezaret edilmektedir.
- Sınav evrakı bir defa kullanılabilen kilitler ile kilitlenmiş kutularda taşınmakta ve bu kutulardaki kilitler ÖSYM merkezinden kontrol edilebilmekte, bu yolla da kutular elektronik olarak izlenebilmektedir. Kilitler sadece ÖSYM'nin bilgisi dahilinde ve yetkili personel tarafından açılabilir.

- İl ve ilçelerde Rektör ve üst düzey Emniyet Görevlilerinin katılımı ile "Sınav Koordinasyon Kurulları" oluşturulmakta ve sınav öncesinde toplanılarak sınav bitimine kadar sınavın güvenliğini izlenmektedir.
- Saklama merkezlerinde sınav evrakı içeren kutuların bulunduğu alanlar ÖSYM merkezindeki izleme istasyonundan kamera ile izlenmekte ve görüntüler kaydedilmektedir.
- Her sınav binasının önünde bayan ve erkek güvenlik görevlileri binaya giren çıkan herkesi kontrol etmektedir. Binalara, adaylar ve görevlilerden başkasının girmesine müsaade edilmemektedir.
- Sınavdan önce binalar, emniyet görevlileri ve bina görevlileri tarafından detaylı biçimde aranır. İnternet bağlantıları ve var ise diğer iletişim araçları kapatılır, buldukları odalar kilitlenir.
- Binaya giren adaylar ve görevliler güvenlik görevlileri tarafından tek tek elle ve/veya dedektörle aranır.
- Adaylar ve görevliler sınav binasına;
 - Cep telefonu ve diğer her türlü kablosuz iletişim sağlayan bluetooth vb. cihazlar,
 - Her türlü saat,
 - Çanta ve cüzdan,
 - Anahtarlık, kulaklık, kolye, küpe, yüzük (alyans hariç), bilezik, broş, metal para gibi eşyalar ve her türlü elektronik/ mekanik cihaz,
 - Üzerinde metal düğme bulunan giysiler,
 - Kitap, dergi ya da müsvedde kâğıt

ile giremezler. Adaylara sınav günü sade kıyafetler giymeleri önerilir.

Sınav binalarında emanet alınmamaktadır. Binalara alınması yasak olan eşyaları getirmeyiniz.

- Sınav için gerekli olan iki adet kurşun kalem, silgi, kalem-tıraş, peçete ve şeker ÖSYM tarafından her bir aday için temin edilmektedir. Adaylar sınava sadece şeffaf şişe içinde su getirebilirler.
- Sınavın yapıldığı her salona en az bir adet duvar saati ÖSYM tarafından temin edilir.
- Sınav sırasında adayların sınav salonlarını terk edip geri dönmelerine müsaade edilmez. Tuvalete gitmek yasaktır. Bu amaçla da olsa salonu terk eden aday tekrar salona alınmaz. Alınsa bile sınavı geçersiz sayılır. Sağlık sorunları nedeniyle sınav süresince tuvalete gitmeleri zorunlu olan adaylar bu durumlarını geçerli sağlık kurulu raporu ile ÖSYM'ye bildirerek, kendilerinin özel bir binada sınava alınmalarını talep edebilirler.

(Yukarıdaki yasaklara uymayan adayların sınavları geçersiz sayılacaktır).

ÖSYM Tesislerinde Sınav Güvenlik Tedbirleri Nasıl Yürütülmektedir?

ÖSYM içerisinde sınav güvenliğini sağlamak üzere soruların hazırladığı Soru Hazırlama ve Geliştirme Daire Başkanlığı, Cevap Kâğıtlarının açılıp optik okumadan geçirildiği Tarama ve Optik Okuma Alanı, Sınav Sonuçlarının değerlendirilip puanların oluşturulduğu Bilgi Güvenliği ve Yönetimi Daire Başkanlığı “**kırmızı alanlar**” olarak düzenlenmiştir. Bu alanlarda İnternet bağlantısı kesilmiştir. Çalışanlar dahi cep telefonları ile kırmızı alanlara giremezler. ÖSYM'nin diğer birimlerinde çalışanlar da bu alanlara giremezler. Çalışanlar e-imza sistemi ile çalışmakta ve yaptıkları her işlem elektronik ortamda saniyesi saniyesine kaydedilmektedir. Yazıcılardan çıkartılan bilgilerin dahi kopyaları elektronik ortamda saklanmaktadır. Sınav evrakı gelince bu alanlarda da matbaada olduğu gibi emniyet görevlileri ve akademisyen gözlemciler kesintisiz olarak sınav evrakının kırmızı alan bölgelerinde tutulduğunu denetlerler.

Sınav Sonuçları Nasıl Hesaplanır ve Açıklanır?

Cevap Kâğıtları optik okumada en az iki kere okunduktan sonra elektronik ortama alınan bilgiler kimsenin erişiminin olmadığı veri tabanlarına alınarak sınav değerlendirme yazılımından geçirilir ve öğrencilerin ham puanları hesaplanır. Puanların hesaplanmasında öğrencilerin Ortaöğretim Başarı Puanları (Diploma Notu) dikkate alınmaktadır. Bu puanların %60'ı kadar ek puan verilmektedir. Adayların, notlarının sisteme doğru olarak girildiğinden emin olmaları gerekmektedir. O nedenle sınav öncesinde mutlaka kendi okullarında notlarının doğru girildiğinden emin olmalıdırlar.

Puanlar hesaplandıktan sonra ÖSYM İnternet sitesinden sınav sonuçlarının açıklanacağına yönelik bir duyuru yapılır. Belirtilen saatte her aday kendi T.C. kimlik numarası ve şifresini girerek **www.sonuc.osym.gov.tr** adresi üzerinden kendi **Sınav Sonuç Belgesine** ulaşır, puanlarını görürler. Adayların kendisinden başkası eğer şifresini bilmiyor ise sonucu göremez. Öğrencilerin ne zaman nerede ve hangi makine üzerinden sınav sonuçlarına ulaştıkları saniyesi saniyesine elektronik ortamda kaydedilir. ÖSYM gerektiğinde bu kayıtları inceleyerek sonuçların alınması ile ilgili işlemleri görebilmektedir.

Adaylar Sınav Sonrası Kendi Durumları İle İlgili Hangi Bilgileri Görebilmektedir?

Sınav evrakı ayrıştırılıp tarandıktan sonra İnternet ortamında adaylara cevap kâğıtları, kendilerine sınav salonlarında verilen soru kitapçıkları ve cevap anahtarı gösterilir. Adaylar hangi soruya ne cevap verdiklerini, cevapladıkları şıkların doğru olup olmadığını kendileri görebilirler.

Sınav sonucu açıklandıktan sonra adaylar sınav sonuçları (www.sonuc.osym.gov.tr) ile birlikte cevap kâğıdının tarama görüntüsünü (www.ais.osym.gov.tr), soru kitapçıkları ve cevap anahtarlarını (www.skgs.osym.gov.tr) görebilmektedirler. Açıklanan sınav sonuçları üzerinde belirtilen doğru/yanlış sayılarını kontrol edebilirler.

Sınav sonrasında ÖSYM sitesinde yayınlanan Cevap Kâğıdınızı, Soru Kitapçığı ve Cevap Anahtarı ile birlikte kontrol ediniz.

Sınav Sonuçlarına İtirazlar Nasıl Yapılmaktadır?

Adaylar Sınav Sonuç Belgesini İnternet üzerinde gördükten sonra cevap kâğıtlarındaki işaretlemeleri ile karşılaştırırlar. Eğer sonuçlarda bir yanlışlık olduğunu düşünüyorlarsa ÖSYM'nin İnternet sayfasında bulunan "Genel Amaçlı Dilekçe"yi Evrak Referans numarasını da yazarak doldurmak ve ÖSYM'nin banka hesaplarından birine 5 TL ödemek suretiyle itirazda bulunabilirler. ÖSYM kendisine ulaşan itirazı incelemeye alır ve sonucunda gerekli işlemleri yaparak adaya bilgi verir.

Girdiğiniz sınav başta olmak üzere; ÖSYM sınavlarında olağan dışı herhangi bir durum ile karşılaşırsanız, ilgili bilgi ve belgeleri de ekleyerek ve yazılı olarak ÖSYM'ye bildiriniz.

ÖSYM İle İletişim

ÖSYM, Adaylar ile ilişkisini genel olarak ÖSYM *İnternet* sitesi üzerinden yürütmektedir. Bu nedenle adaylar ÖSYM'nin duyurularını kurumun *İnternet* sayfasından sürekli takip etmelidir.

ÖSYM ile iletişim
444 ÖSYM (6796)
ve
(0312) 298 80 50
numaralı çağrı merkezi
üzerinden gerçekleştirilebilir.

Posta ile iletişim
ÖSYM Başkanlığı 06538
Bilkent-Ankara
adresi üzerinden kurulmalıdır.

Adaylar sınav öncesinde, sırasında ve sonrasında varsa yaşadıkları sorunları ÖSYM'ye iletmelidir.

Sözün Özü: “Emeğiniz Emanetimizdir”

ÖSYM, üstlendiği misyon ve belirlediği vizyon çerçevesinde herkese sadece hak ettiğini verecek bir sınav sistemi oluşturma çalışmalarına yoğun bir şekilde devam etmektedir. Adayların çabalarının karşılığını adil biçimde alması, bilen ile bilmeyenin, çalışan ile çalışmayanın ayrımının yapılması çabası içindedir. Adayların emeklerini bir emanet olarak görüp onu gereği gibi koruyan anlayışı her geçen gün daha nitelikli bir şekilde yaşatmaktadır. Adaylar, alınan tüm önlemlerin ve uygulanan kuralların kendileri için ve adil ölçme, seçme ve yerleştirme işleminin gerçekleşmesi amacıyla olduğunun bilinciyle sınavlara hazırlanmalıdır. ÖSYM, tüm adayların hayallerine ulaşmasını ve sınavlarla ümit ettikleri geleceğe kavuşmasını diler.

T.C. Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi

Emeğiniz Emanetimizdir.

Yayın, Tercüme ve İktibas Hakları

05/12/1951 tarihli ve 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanununa göre bu eserin bütün yayın, tercüme ve iktibas hakları, T.C. Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığına aittir.